



Rapportage Verblijf Ontwikkeltafel Data December 2023

Ten behoeve van
Inspiratiebijeenkomst Buitentafel
Jeugdhulp
December 2023



Inleiding



Een tweede meting op basis van de jeugdhulpdata in de regio Alkmaar

In juni 2023 heeft de Ontwikkeltafel Data een Startfoto opgeleverd op basis van data over de jeugdhulp met verblijf in de regio Alkmaar. Inmiddels zijn we een half jaar verder en is er een update van de cijfers. We hebben deze cijfers getracht te koppelen aan de doelen die in de regio op verschillende momenten zijn afgesproken. De komende periode zullen we gebruiken om onze metingen verder te verfijnen en om een aantal nieuwe indicatoren toe te voegen aan het overzicht.

Mocht u naar aanleiding van deze cijfers vragen of suggesties hebben, laat ons dat dan vooral weten via:
contractmanagement@alkmaar.nl

namens de Ontwikkeltafel Data,

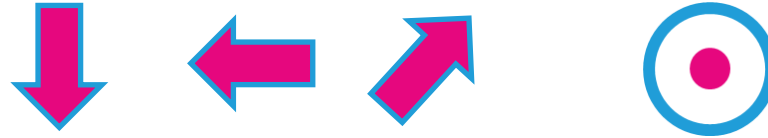
Jordy Wals, David van Zijl, Esther de Graaff en Michel de Visser

Doelen

De jeugdhulpregio Alkmaar kent een groot aantal doelstellingen en opgaven. De afgelopen jaren zijn die op verschillende momenten en vanuit verschillende aanleidingen tot stand gekomen. Hieronder en hiernaast staan alle momenteel geldende doelstellingen, geordend naar oorsprong. Alle doelstellingen bij elkaar kunnen worden samengevat tot vier thema's:

Jeugdhulp met verblijf moet:

MINDER, KORTER, BETER en GEZINSGERICHTER.



Op de volgende pagina, splitsen we de doelstellingen van deze pagina (zo goed mogelijk) uit naar deze thema's.

TRANSFORMATIE DOELSTELLINGEN

Regionale visie op verblijf

- ✓ Een betere toeleiding naar passende plekken, vooral bij zeer complexe problematiek
- ✓ De herstel- en ontwikkelingskansen van jeugdigen in verblijfsvoorzieningen maximaliseren
- ✓ Een integratie van expertise binnen en buiten verblijfsvoorzieningen, georganiseerd rond de jeugdige

De beweging van 0

- ✓ 0 kinderen die niet thuis prettig opgroeien

TRANSFORMATIE OPGAVERN & KPI'S

- ✓ Een ombouw van verblijfsgebonden naar ambulante expertise.
- ✓ Een geleidelijke reductie van het totaal aantal plekken met behoud van voldoende regionale verblijfs capaciteit.
- ✓ Een ombouw van het verblijfsaanbod naar kleinschaliger voorzieningen in een gezinsomgeving.
- ✓ Het organiseren van een toegangsproces dat zorgt voor snelle plaatsing, zorgvuldige matching en prioriteit geeft aan jeugdigen met urgente en complexe problematiek.
- ✓ Het maximaal in staat stellen van het onderwijs om bij een opname het onderwijs voor jeugdigen goed en snel vorm te geven.
- ✓ Het organiseren van een goede aansluiting op doorstroomvoorzieningen voor 18-plussers als uitstroom voor het 18e levensjaar niet mogelijk is.

DOELSTELLINGEN & KPI'S

Inkoopdoelstellingen

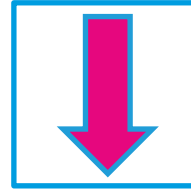
- ✓ **Er is een afname van jeugdigen in jeugdhulp met verblijf (12% daling in 2029)**
 - Jeugdigen in verblijf vs ambulante (aantallen en trends)
 - Jeugdigen in verblijfsvormen (aantallen en trends)
 - In en uitstroom verblijf
 - Jeugdigen in verblijf (nieuwe producten)
 - Verschuiving oude naar nieuwe producten
 - Verblijf per verwijzer
 - Vergelijking met het landelijke beeld
- ✓ **Jeugdhulp met verblijf vindt zoveel mogelijk plaats in een gezinssetting**
 - Jeugdigen in verblijfsvormen (aantallen en trends)
- ✓ **Jeugdigen krijgen hulp zo kort als mogelijk en zo lang als nodig**
 - Duur verblijf (trends, verschillen per zorgvorm, per aanbieder)
 - Kosten verblijf (trends, verschillen per zorgvorm, per aanbieder)
 - Intensiteit van zorg (trends, verschillen per zorgvorm, per aanbieder)
 - Overbruggingsdagen
- ✓ **Voorkomen van recidive binnen verblijf**
 - Jeugdigen die na 6 mnd een beroep doen op dezelfde verblijfsvorm na uitstroom

Doelstellingen vanuit de ontwikkelafels

- ✓ **0 Kinderen in verblijf zonder een plan om het normale sociale netwerk in stand te houden of te herstellen en dit netwerk te betrekken bij de plaatsing en uitstroom uit verblijf**
 - Aantal casussen RET
- ✓ **0 jeugdigen in een verblijfsfunctie, voor wie zorg niet samen optrekt met onderwijs**
 - Trends thuiszitter (leeftijd, jeugdhulpgebruik, schooltype)
 - Het hebben van dagbesteding / onderwijs / werk tijdens verblijf
- ✓ **0 Kinderen in zorg, waarvan hun zorg niet wordt gemonitord**
- ✓ **0 VG-kinderen die zorg krijgen via een oneigenlijk product**
 - Aantal doorplaatsingen
 - Hulpverleningsgeschiedenis
 - Zorgpaden (monitoring voor en na verblijf)
- ✓ **0 Uithuisplaatsingen zonder verklarende analyse**
 - Aantal verklarende analyse (aantal en trend)
 - Aantal crisis en spoedplaatsingen
- ✓ **0 kinderen die niet zo thuis mogelijk wonen**
 - Vergelijking jeugdigen in verblijf tov gezinsgerichte zorgvormen (aantal en trends)

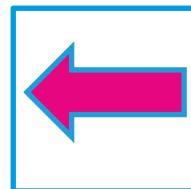
Doelen

Minder



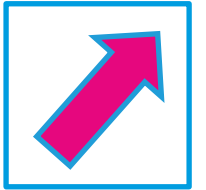
- ✓ 0 kinderen die niet thuis prettig opgroeien
- ✓ Een geleidelijke reductie van het totaal aantal plekken met behoud van voldoende regionale verblijfs capaciteit.
- ✓ Er is een afname van jeugdigen in jeugdhulp met verblijf (12% daling in 2029)
 - Jeugdigen in verblijf vs ambulante (aantallen en trends)
 - Jeugdigen in verblijfsvormen (aantallen en trends)
 - In en uitstroom verblijf
 - Jeugdigen in verblijf (nieuwe producten)
 - Verschuiving oude naar nieuwe producten
 - Verblijf per verwijzer
 - Vergelijking met het landelijke beeld
 - Leeftijd (trend, naar zorgsoort)
 - Aantal verblijfsaanbieders per kind
 - Onderscheid jongens/meisjes
 - Leeftijd uitstroom verblijf
 - Aantal kinderen met een OTS
 - Aantal echtscheidingen
 - Cijfers Veilig Thuis Meldingen
- ✓ Voorkomen van recidive binnen verblijf
 - Jeugdigen die na 6 mnd een beroep doen op dezelfde verblijfsvorm na uitstroom

Korter



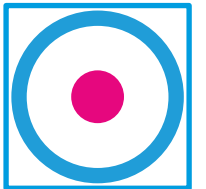
- ✓ Jeugdigen krijgen hulp zo kort als mogelijk en zo lang als nodig
 - Duur verblijf (trends, verschillen per zorgvorm, per aanbieder)
 - Kosten verblijf (trends, verschillen per zorgvorm, per aanbieder)
 - Intensiteit van zorg (trends, verschillen per zorgvorm, per aanbieder)
 - Overbruggingsdagen
 - Wachttijden

Beter



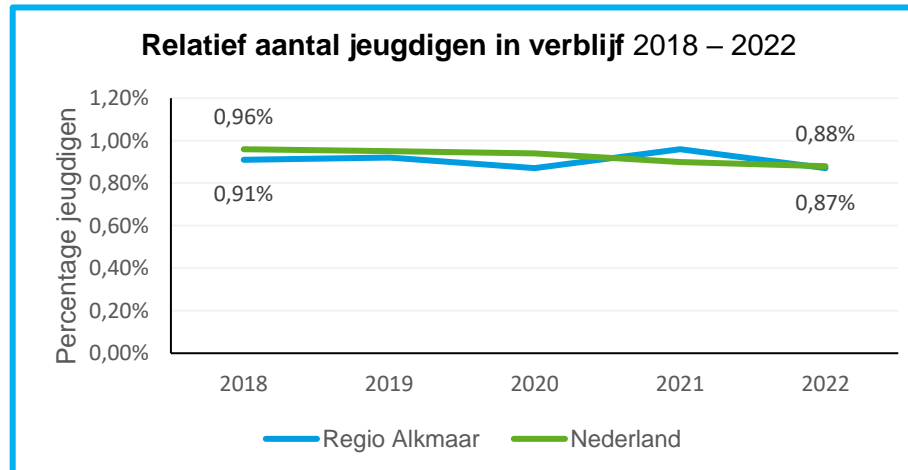
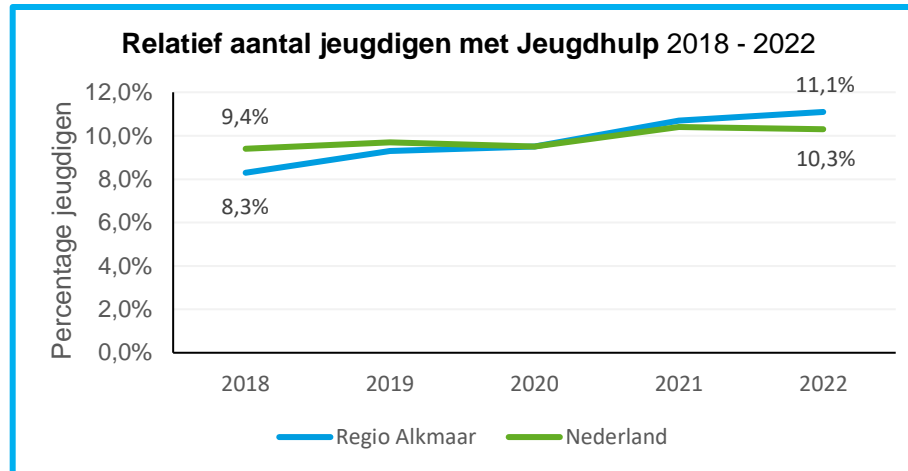
- ✓ Een betere toeleiding naar passende plekken, vooral bij zeer complexe problematiek
- ✓ De herstel- en ontwikkelingskansen van jeugdigen in verblijfsvoorzieningen maximaliseren
- ✓ Een integratie van expertise binnen en buiten verblijfsvoorzieningen, georganiseerd rond de jeugdige
- ✓ Het organiseren van een toegangsproces dat zorgt voor snelle plaatsing, zorgvuldige matching en prioriteit geeft aan jeugdigen met urgente en complexe problematiek.
- ✓ Het maximaal in staat stellen van het onderwijs om bij een opname het onderwijs voor jeugdigen goed en snel vorm te geven.
 - Aantal thuiszitters, leeftijd, jeugdhulpgebruik en schooltype
- ✓ Het organiseren van een goede aansluiting op doorstroomvoorzieningen voor 18-plussers als uitstroom voor het 18e levensjaar niet mogelijk is.
- ✓ 0 Kinderen in verblijf zonder een plan om het normale sociale netwerk in stand te houden of te herstellen en dit netwerk te betrekken bij de plaatsing en uitstroom uit verblijf
 - Aantal casussen RET
 - Aanvragers bij RET
 - Uitkomsten RET
- ✓ 0 jeugdigen in een verblijfsfunctie, voor wie zorg niet samen optrekt met onderwijs
 - Trends thuiszitter (leeftijd, jeugdhulpgebruik, schooltype)
 - Het hebben van dagbesteding / onderwijs / werk tijdens verblijf
- ✓ 0 Kinderen in zorg, waarvan hun zorg niet wordt gemonitord
 - Gebruik verwijsindex
- ✓ 0 VG-kinderen die zorg krijgen via een oneigenlijk product
 - Aantal doorplaatsingen
 - Hulpverleningsgeschiedenis
 - Zorgpaden (monitoring voor en na verblijf)
- ✓ 0 Uithuisplaatsingen zonder verklarende analyse
 - Aantal verklarende analyse (aantal en trend)
 - Aantal crisis en spoedplaatsingen

Gezinsgericht



- ✓ Een ombouw van verblijfsgebonden naar ambulante expertise.
- ✓ Een ombouw van het verblijfsaanbod naar kleinschaliger voorzieningen in een gezinsomgeving.
- ✓ Jeugdhulp met verblijf vindt zoveel mogelijk plaats in een gezinssetting
 - Jeugdigen in verblijfsvormen (aantallen en trends)
- ✓ 0 kinderen die niet zo thuis mogelijk wonen
 - Vergelijking jeugdigen in verblijf tov gezinsgerichte zorgvormen (aantal en trends)

Jeugdhulp regio Alkmaar - overzicht



Wat is er in kaart gebracht?

Het aantal jeugdigen met jeugdhulp (bovenste grafiek) en het aantal jeugdigen in verblijf (onderste grafiek) als percentage van de hele populatie jeugdigen in de regio Alkmaar in vergelijking met Nederland. Dit is gedaan op basis van CBS cijfers.

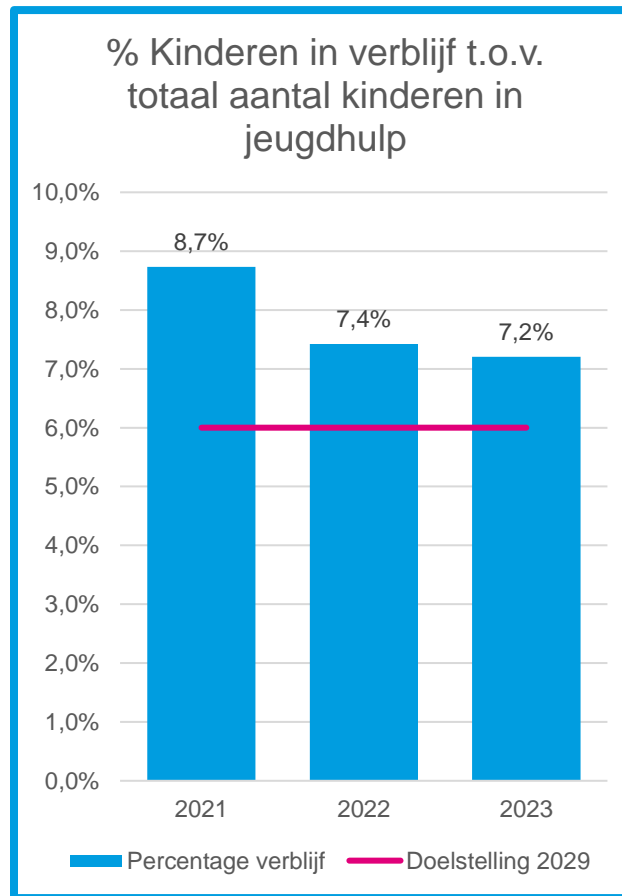
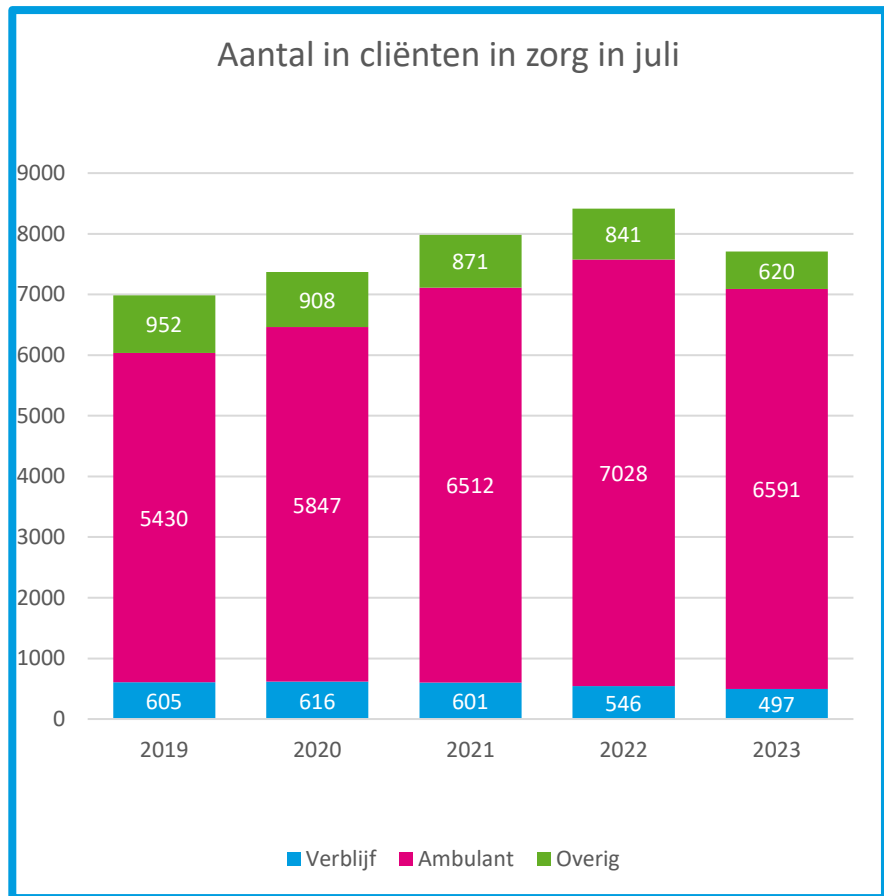
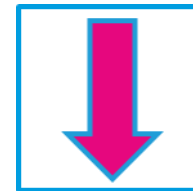
Wat valt op?

Het totaal aantal jeugdigen met jeugdhulp in de regio Alkmaar als percentage van de populatie is sneller gestegen dan het landelijk gemiddelde.

Bij verblijf zien we een andere trend: het aantal jeugdigen in verblijf ligt rond het landelijk gemiddelde en daalt licht.

NB: de aantallen kunnen iets afwijken van de data in de rest van dit document, omdat deze informatie uit een andere bron komt (CBS) dan de rest van de analyses (Berichtenverkeer gemeente)

Jeugdigen in verblijf t.o.v. totaal aantal jeugdigen



Wat is er in kaart gebracht?

Het aantal unieke jeugdigen dat een openstaande zorgtoewijzing had in de maand juli over verschillende jaren.

In de tweede grafiek is het percentage kinderen in verblijf ten opzichte van het totaal aantal kinderen in jeugdhulp te zien, afgezet tegen het doel in 2029 van 6%

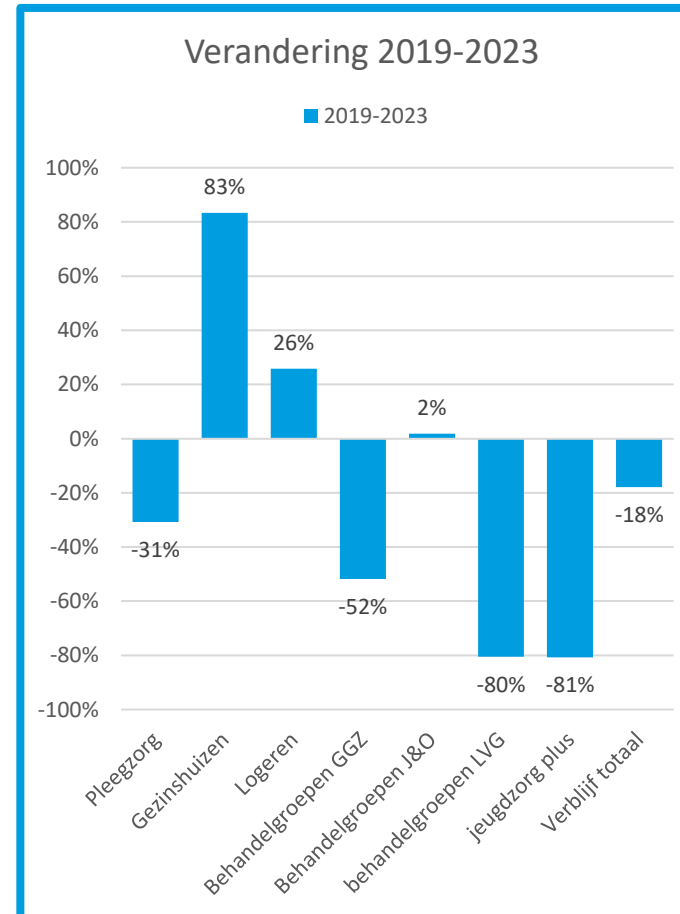
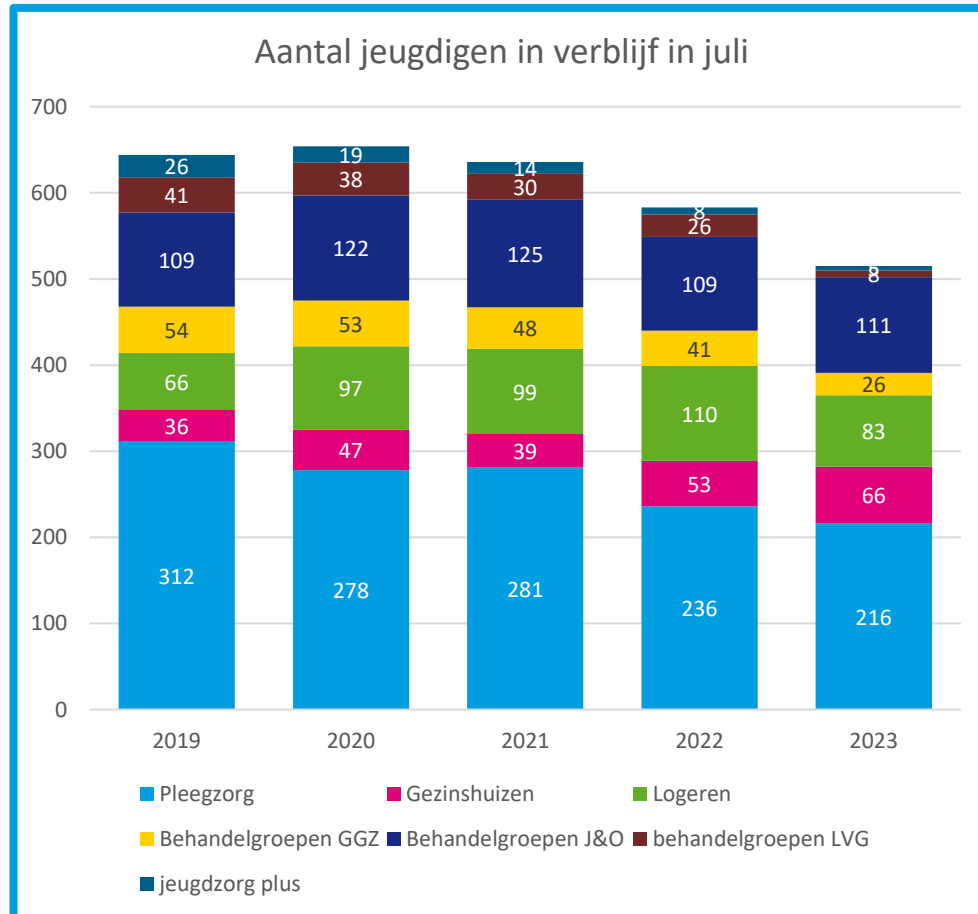
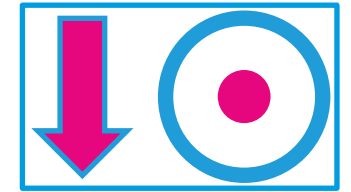
De categorie 'overig' omvat jeugdbescherming en jeugdreclassering, LTA (landelijk transitiearrangement) en lokale producten.

Wat valt op?

De daling van het aantal kinderen in verblijf sinds 2020 zet in 2023 door. In 2023 daalt ook het aantal kinderen in ambulante hulp. Het percentage kinderen in verblijf tov het totaal is in 2023 gedaald naar 7,2%, nog boven de doelstelling voor 2029.

NB: jeugdigen kunnen meerdere open toewijzingen tegelijkertijd hebben, en dus in meerdere categorieën voorkomen. Het totaal kan hierdoor hoger zijn dan het totaal aantal jeugdigen in hulp.

Ontwikkeling aantal jeugdigen in verblijf per zorgsoort



Wat hebben we in kaart gebracht?

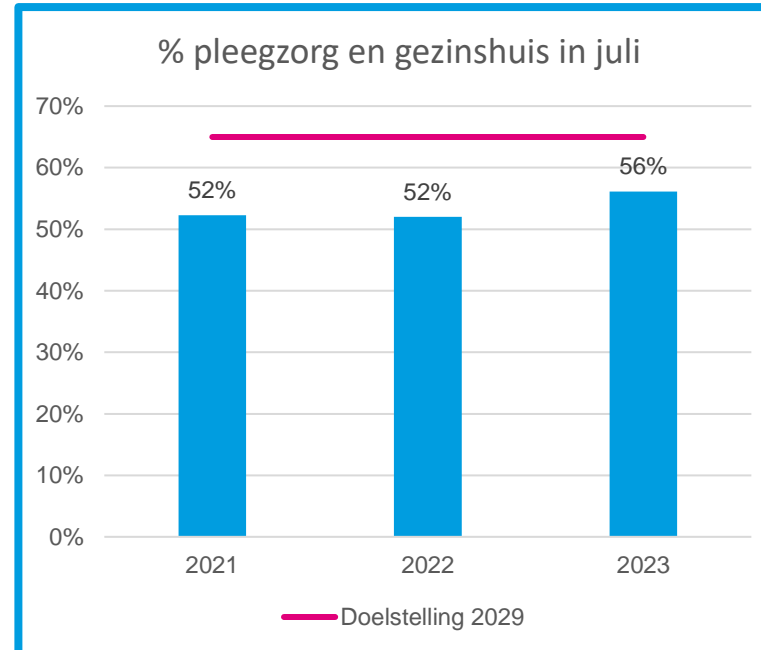
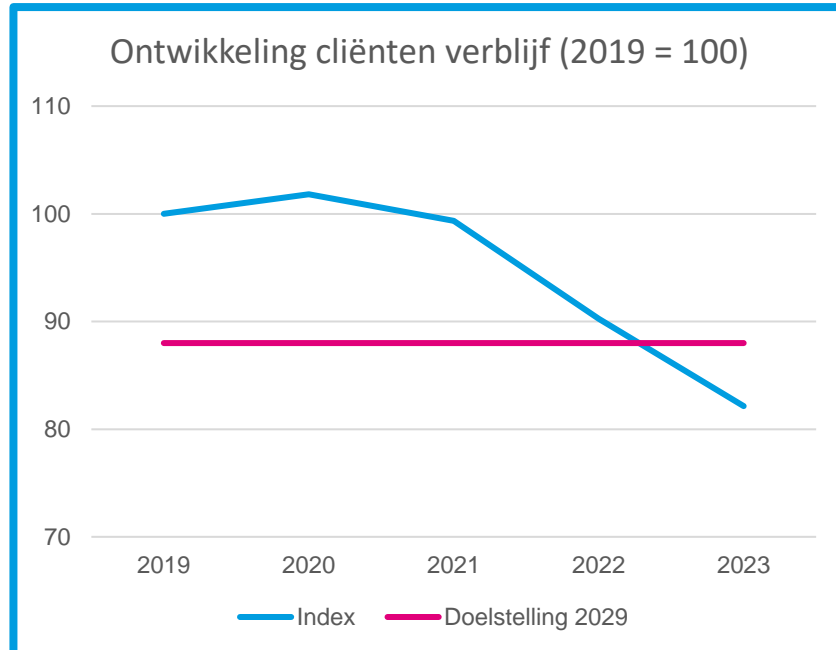
Het aantal jeugdigen per verblijfs categorie.
De verandering tussen 2019 en 2023 is ook in kaart gebracht

Wat valt op?

De meeste verblijfs categorieën met uitzondering van gezinshuizen dalen, sommigen sterk (jeugdzorg plus). De sterke daling van LVG en de stabilisatie van behandelgroepen J&O heeft te maken met de nieuwe producten in de nieuwe contracten, waardoor LVG niet meer altijd uit te splitsen is van J&O.

NB: jeugdigen kunnen meerdere lopende toewijzingen tegelijkertijd hebben, en dus in meerdere categorieën voorkomen. Het totaal kan hierdoor hoger zijn dan het totaal aantal jeugdigen in hulp.

Ontwikkeling jeugdigen in verblijf afgezet tegen de doelstelling



Wat is er in kaart gebracht?

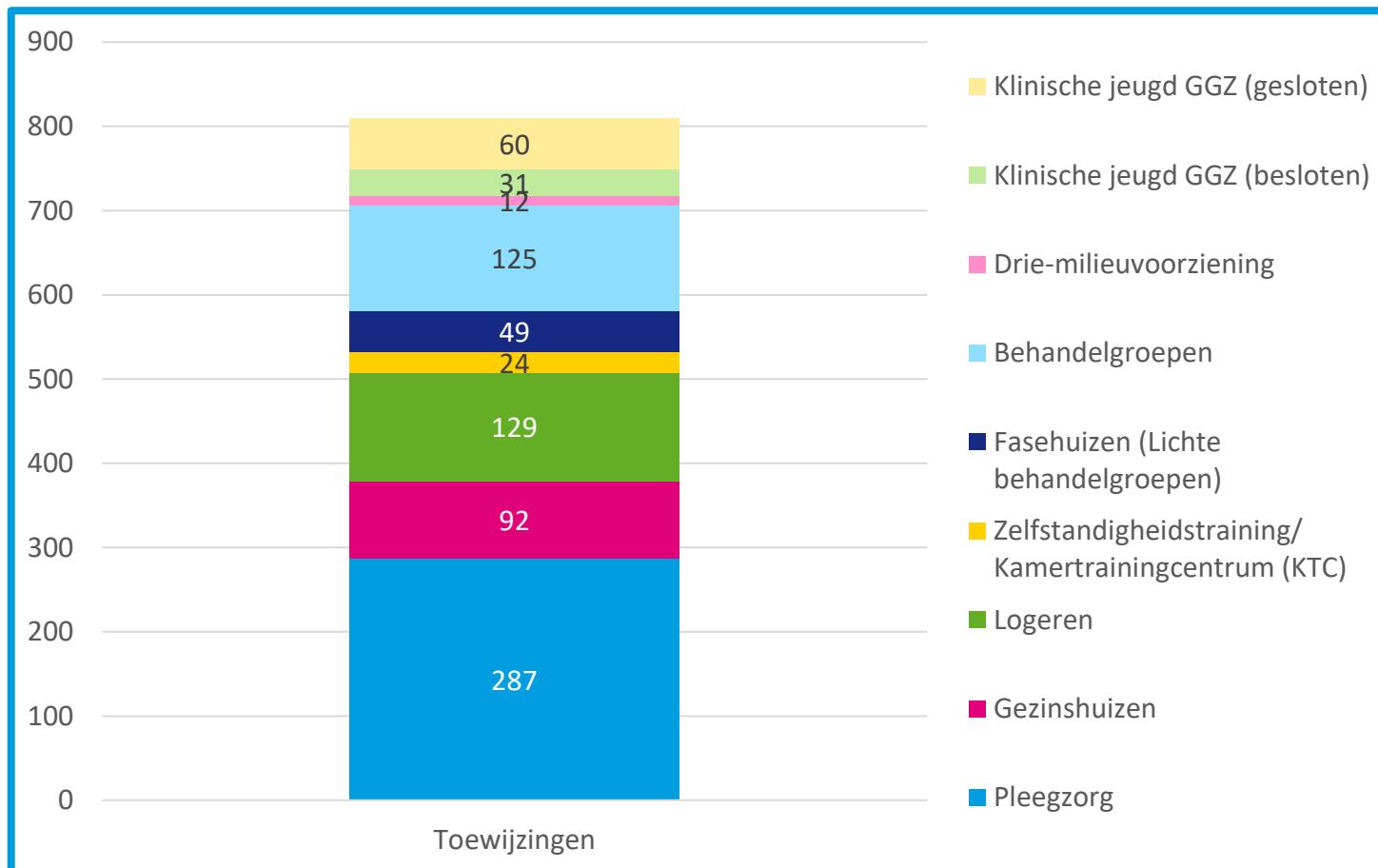
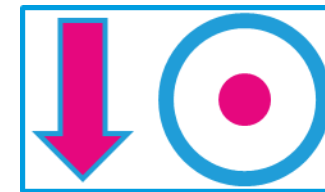
De ontwikkeling van het aantal jeugdigen in verblijf ten opzichte van het inkoop doel van -12% in 2029.

Ten tweede is het percentage pleegzorg en gezinshuizen (ondersteuningsgericht verblijf) afgezet tegen het totale verblijf. De doelstelling is dat dit in 2029 groeit naar 65%.

Wat valt op?

De daling van verblijf sinds 2020 gaat zo snel dat de doelstelling voor 2029 nu al is behaald. Een deel hiervan komt door de wijziging van het woonplaatsbeginsel in 2022. Het percentage ondersteuningsgericht beleid stijgt ook in 2023, maar zit nog onder de doelstelling voor 2029.

Toewijzingen Ingekochte producten 2023



Wat is er in kaart gebracht?

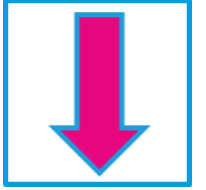
Het aantal cliënten per nieuw product in 2023. Hiermee is voor het eerst een beeld te geven van het zorglandschap van de nieuwe inkoop. De producten staan grofweg op volgorde van zwaar (boven) naar licht (beneden).

Wat valt op?

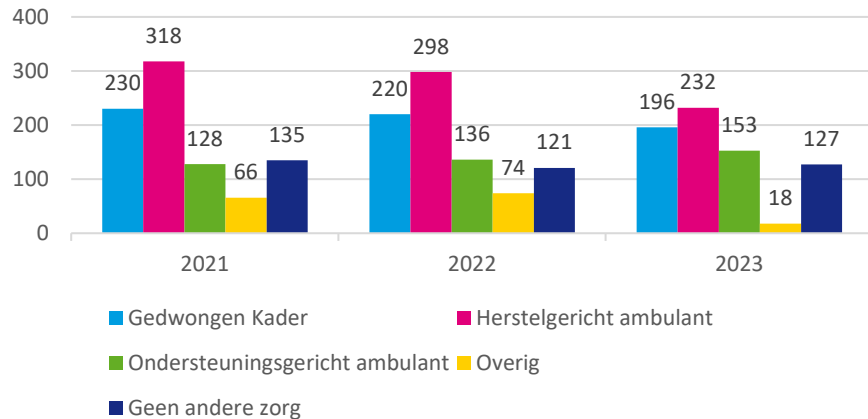
De meeste kinderen in een herstelgerichte verblijfsvoorziening zijn omgezet naar het product 'behandelgroepen', veel minder naar de lichtere 'fasehuizen' of KTC.

NB: jeugdigen kunnen in deze periode meerdere toewijzingen hebben. Het aantal jeugdigen dat een bepaald product heeft gehad in 2023 ligt dus lager dan de hier getoonde aantallen.

Zorg naast verblijf (absoluut en relatief)



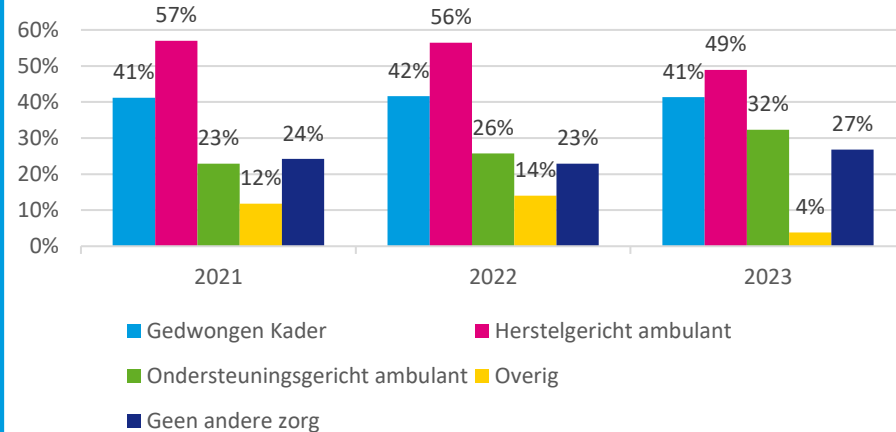
Andere zorgsoorten naast verblijf absolute aantallen jeugdigen 1 juli 2023



Wat is er in kaart gebracht?

Het aantal en % jeugdigen dat een bepaalde zorgsoort heeft lopen naast verblijf op 1 juli 2023.

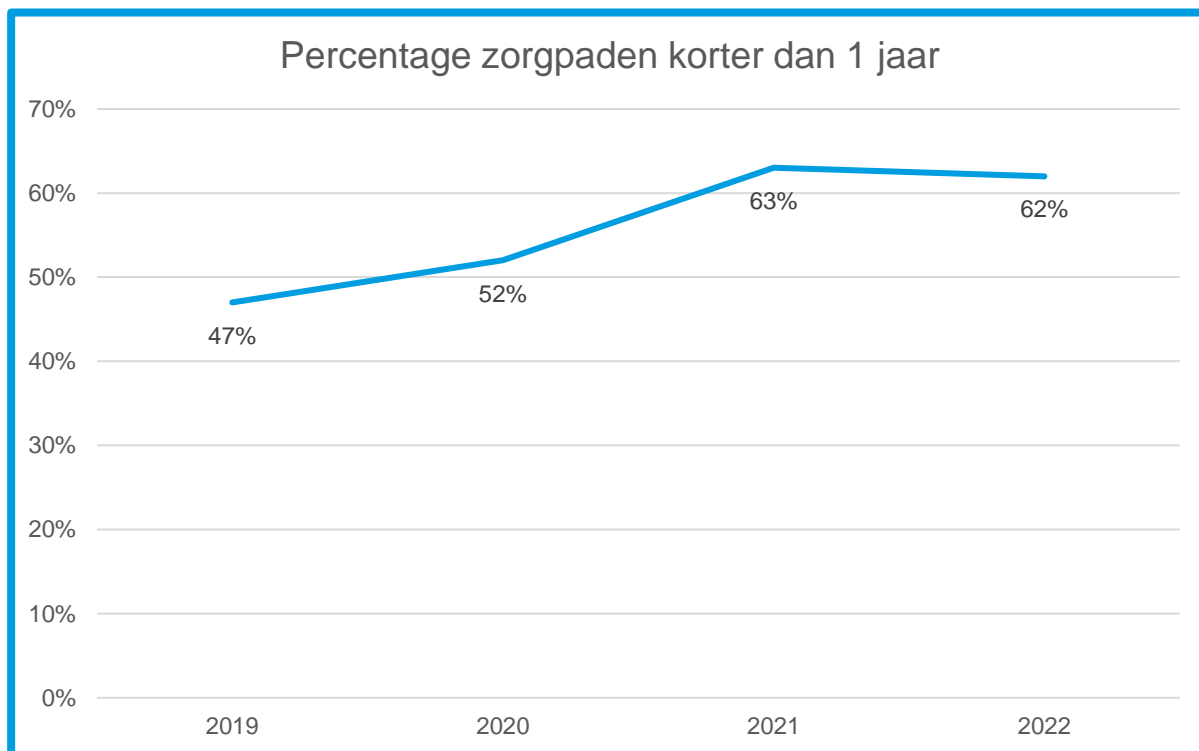
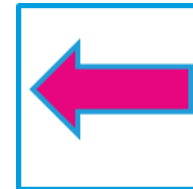
Andere zorgsoorten naast verblijf relatief aantal jeugdigen 1 juli 2023



Wat valt op?

Ongeveer 25% van de cliënten heeft geen andere zorg naast verblijf. Ca. 40% heeft bij verblijf ook OTS, jeugdreclassering of voogdij. 50% heeft herstelgerichte zorg, dat komt in 2023 minder vaak voor. Terwijl de inzet van ondersteuningsgerichte zorg naast verblijf toeneemt.

Doorlooptijden



Wat hebben we in kaart gebracht?

Het percentage van de in een jaar gestarte zorgpaden dat binnen een jaar weer afgesloten was.

Wat is een zorgpad?

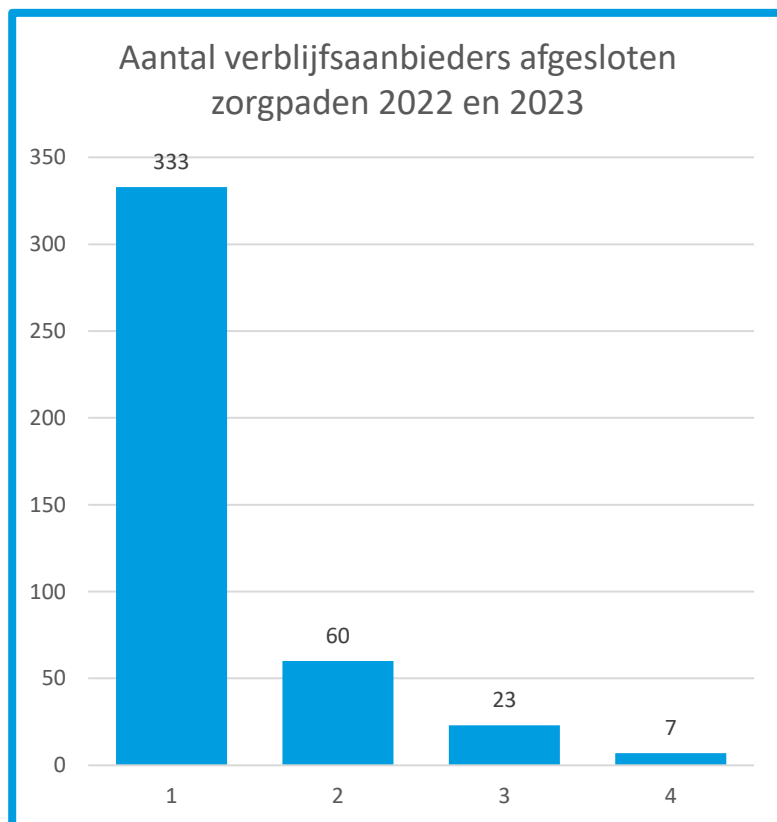
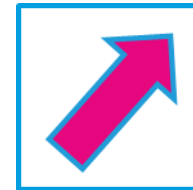
Een zorgpad is de periode dat een jeugdige opeenvolgend in verblijf zit, waarbij de periode dat een jeugdige niet in verblijf zit niet langer dan 3 maanden duurt. Als een jeugdige na langer dan 3 maanden weer in zorg komt, start een nieuw zorgpad.

Er is gekeken naar het deel dat korter dan een jaar duurt, omdat veel jeugdigen lang in verblijf zitten terwijl we daar geen volledige data van hebben. Op deze manier is er toch iets te zeggen over doorlooptijden.

Wat valt op?

Het aantal zorgpaden dat korter dan een jaar duurt neemt toe van gestart in 2019 tot gestart in 2021. Zorgpaden die in 2022 zijn gestart zijn even vaak binnen een jaar afgerond als in 2021.

Aantal aanbieders zorgpad



Wat is hier in kaart gebracht?

Het aantal verblijfsaanbieders in een zorgpad verblijf, voor zorgpaden afgesloten in 2022 en september 2023.

Wat is een zorgpad?

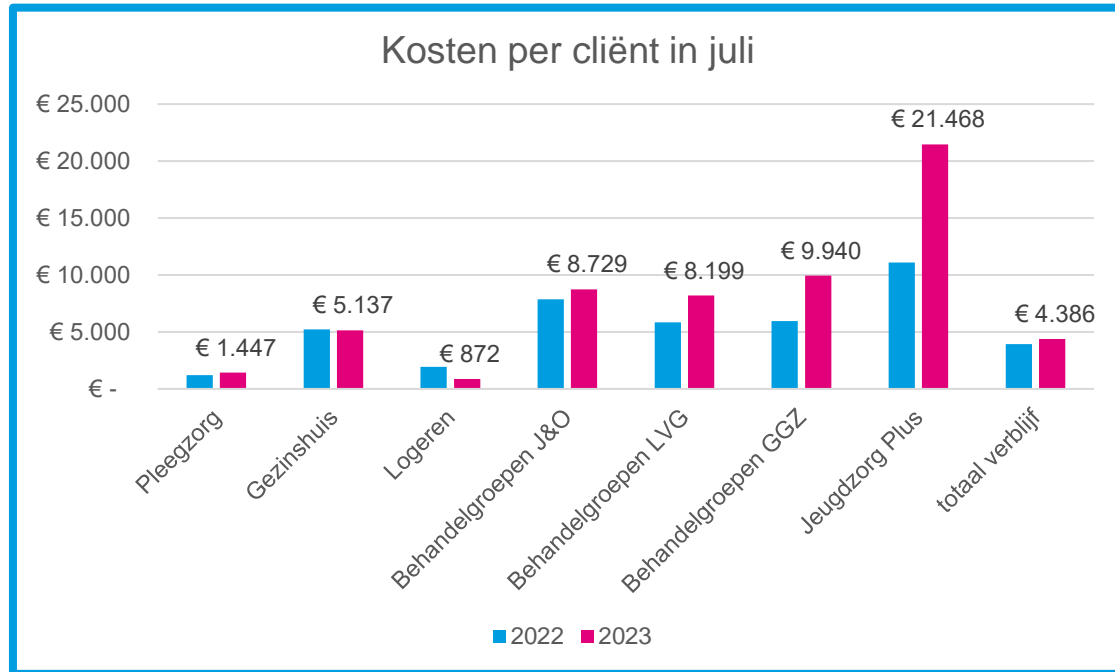
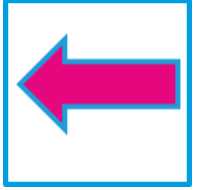
Een zorgpad is de periode dat een jeugdige opeenvolgend in verblijf zit, waarbij de periode dat een jeugdige niet in verblijf zit niet langer dan 3 maanden duurt. Als een jeugdige na langer dan 3 maanden weer in zorg komt, start een nieuw zorgpad.

Wat valt er op?

De meeste jeugdigen hebben één verblijfsaanbieder gedurende hun tijd in verblijf. Ongeveer 22% heeft meer dan één aanbieder, in een aantal gevallen zijn dat er 4.

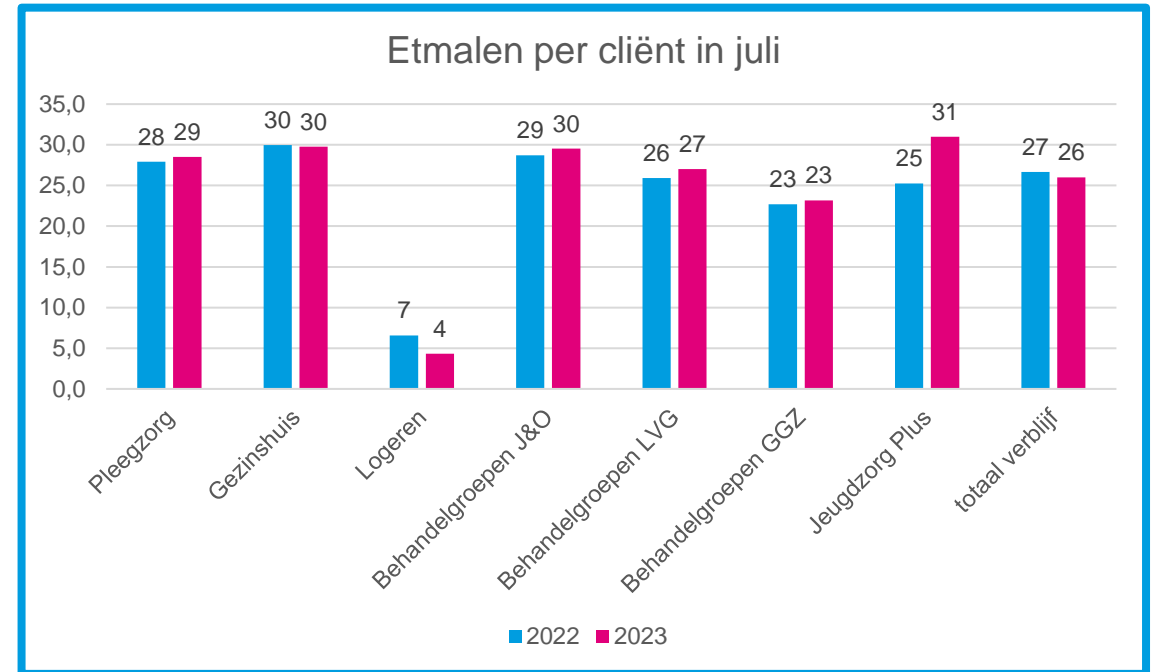
NB. Het aantal verblijfsaanbieders is berekend door het aantal verschillende AGB-codes te tellen. Er is geen rekening mee gehouden dat aanbieders soms van AGB-code wisselen; de werkelijke aantallen kinderen met meer dan één aanbieder zijn dus waarschijnlijk iets lager

Kostenverdeling – juli 2022



Wat is hier in kaart gebracht?

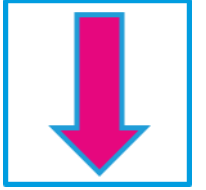
De linker grafiek geeft de gemiddelde kosten per jeugdige weer in de maand juli van 2022 en 2023. De rechter grafiek geeft het gemiddeld aantal etmalen per jeugdige weer. Beide zijn uitgesplitst per zorgcategorie.



Wat valt op?

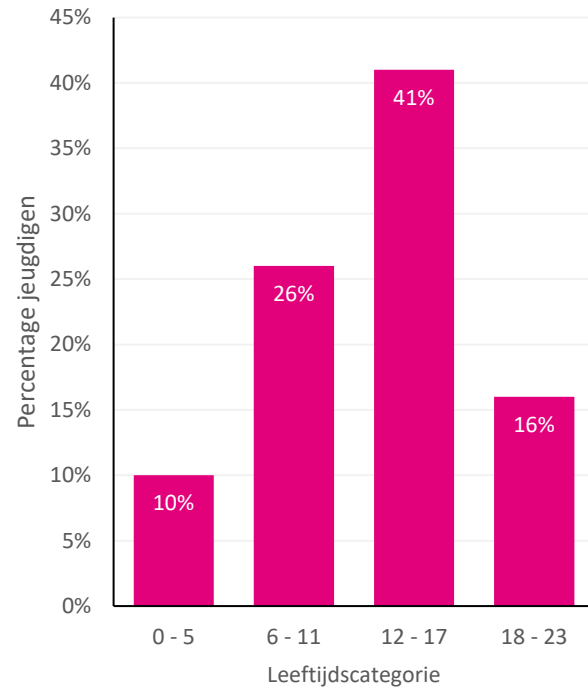
Jeugdzorg Plus is de duurste vorm van verblijf, gevolgd door Verblijf J&O, LVG en GGZ. Logeren en Pleegzorg zijn relatief goedkoop. Voor een aantal zorgsoorten zijn de kosten per cliënt aanzienlijk gestegen in 2023, zoals jeugdzorg plus en behandelgroepen GGZ.

Jeugdigen in verblijf



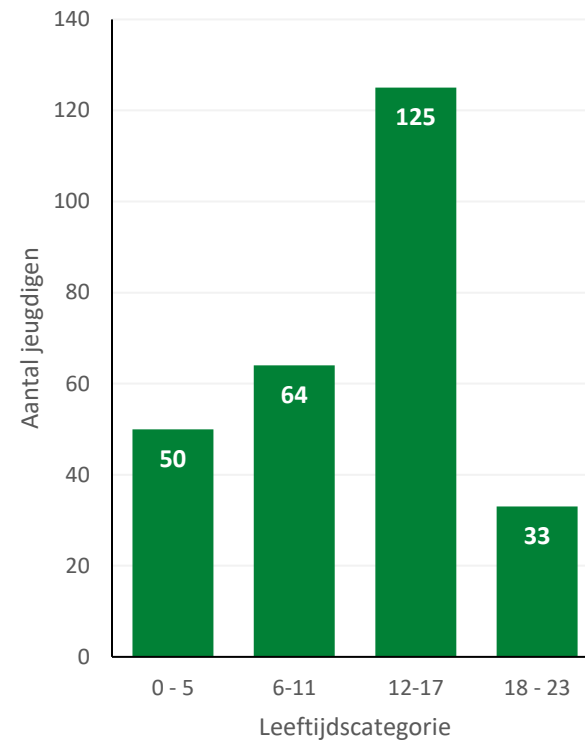
Verdeling jeugdigen per leeftijdscategorie

juli 2022



Leeftijd bij start zorgpad

Zorgpaden verblijf gestart in 2021



Wat is er in kaart gebracht?

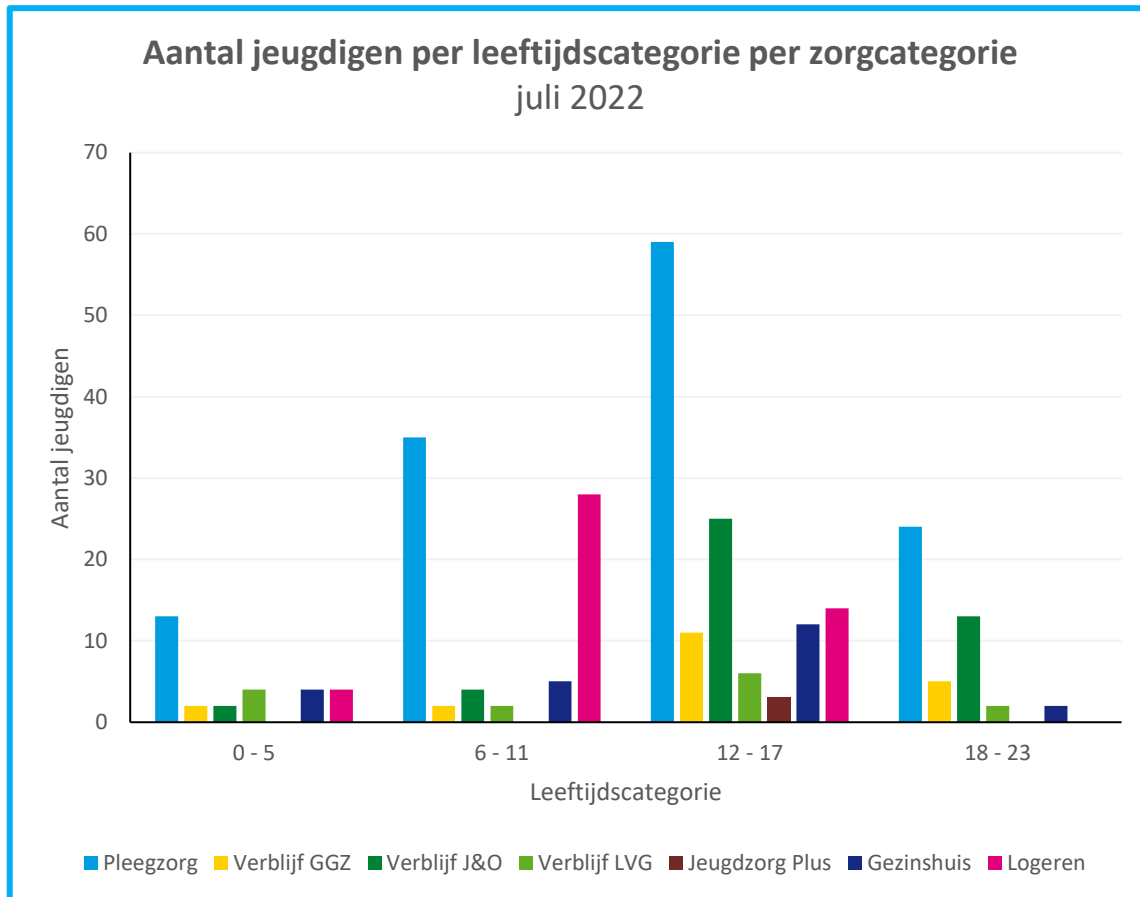
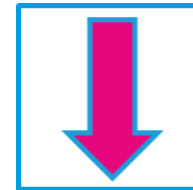
De leeftijdsverdeling van alle jeugdigen in verblijf in de maand juli in 2022. Verlengde jeugdzorg loopt door t/m 23^e jaar, vandaar dat 17% van de jeugdigen in zorg ouder dan 18 is.

Wat valt op?

Iets minder dan de helft van de jeugdigen in verblijf is tussen de 12 en 17 jaar, middelbare schoolleeftijd. Een behoorlijke groep is ouder dan 18.

De meeste jeugdigen in deze oudere groep zijn 18 of 19 jaar, daarna neemt het aantal snel af.

Verdeling leeftijd per onderdeel



Wat is er in kaart gebracht?

Het aantal jeugdigen per leeftijdscategorie, uitgesplitst in de zorgcategorieën.

Wat valt op?

Binnen de verschillende zorgcategorieën ligt het zwaartepunt op een andere plek. Bij Verblijf GGZ, J&O ligt het zwaartepunt vlak voor de 18^e verjaardag. Bij logeren is dit bij de categorie 6-11.

Databronnen

Databron	Onderwerpen	Toelichting
Data berichtenverkeer regio Alkmaar 2019 -2023	Aantal jeugdigen in verblijf, doorlooptijden, kosten, leeftijden	<p>De dataset van het berichtenverkeer wordt gevormd door de communicatie van gemeenten met zorgaanbieders over de zorg van de cliënt. Deze communicatie is landelijk gestandaardiseerd en legt vast voor welke cliënt, bij welke zorgaanbieder, in welke periode, welke zorg is geleverd. De declaraties verlopen ook via deze berichten.</p> <p>Voor gebruik voor de analyses is deze dataset geanonimiseerd</p>
CBS Kerncijfers over Jeugdzorg	Aantal jeugdigen met jeugdhulp in de regio Alkmaar	<p>Gemeenten leveren bij het CBS informatie aan over het aantal jeugdigen in jeugdhulp. De informatie is op hoog aggregatieniveau beschikbaar, bijvoorbeeld alleen aantal jeugdigen in verblijf in een jaar zonder verdere onderverdelingen. Dit maakt het mogelijk een vergelijking te maken met het landelijk beeld.</p>